

Neljäs ministerikonferenssi metsien suojelemiseksi Euroopassa

Wien 28. – 30.4.2003

Päätökset

Neljäs ministerikonferenssi metsien suojelemiseksi Euroopassa

Wien 28. – 30.4.2003

Päätökset

Maa- ja metsätalousministeriö
MMM:n julkaisu 12/2004

Neljäs ministerikonferenssi metsien suojelemiseksi Euroopassa.
Wien 28. - 30. 4. 2003. Päätökset

Julkaisija:

Maa- ja metsätalousministeriö

ISSN 1238-2531

ISBN 952-453-185-2

Taitto: Ahti Kotisaari

Kansikuva: Gerda Wolfrum

Kirjapaino: Vammalan Kirjapaino Oy, Vammala 2004

Kuvailulehti

Julkaisija	Maa- ja metsätalousministeriö	Julkaisuaika Toukokuu 2004
Tekijä(t)	Englanninkielestä kääntäneet Marjukka Mähönen, Jari Parviainen ja Taina Veltheim Käännöstöimisto Derome Oy:n käännöksen pohjalta	
Julkaisun nimi	Neljäs ministerikonferenssi metsien suojelemiseksi Euroopassa. Wien 28. - 30. 4. 2003. Päätökset	
Tiivistelmä	Neljäs Euroopan metsien suojelemista käsittelevä ministerikonferenssi järjestettiin Wienissä, Itävallassa 28. - 30. 4. 2003. Julkaisuun on koottu Wienin konferenssin yleinen julkilausuma sekä päätöslauselmat liitteineen V1 "Yhteisten hyötyjen (synergian) lujittaminen monialaisen yhteistyön ja kansallisten metsäohjelmien avulla metsien kestävän hoidon ja käytön toteuttamisessa Euroopassa", V1:n liite "MCPFE:n Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumalli", V2 "Metsien kestävän hoidon ja käytön taloudellisen kannattavuuden lisääminen Euroopassa", V3 "Metsien kestävän hoidon ja käytön sosiaalisen ja kulttuurisen ulottuvuuden säilyttäminen ja edistäminen Euroopassa", V4 "Metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämien ja lisääminen Euroopassa", V4:n liite 1 "MCPFE:n ja Eurooppalaisen ympäristön/PEBLDS:n väliset yhteistyön puitteet", V4:n liite 2 "MCPFE:n arviointiohjeet Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokittelulle" ja V5 "Ilmastonmuutos ja metsien kestävä hoito ja käyttö Euroopassa" sekä liite "Uudistetut yleiseurooppalaiset metsien kestävän hoidon ja käytön indikaattorit".	
Asiasanat	Metsien kestävä hoito ja käyttö, kestävä metsätalous, kriteerit ja indikaattorit	
Julkaisusarjan nimi ja numero	MMM:n julkaisuja 12/2004	
Julkaisun teema		
	ISSN 1238-2531	ISBN 952-453-185-2
	Sivuja 45	Kieli Suomi
	Luottamuksellisuus Julkinen	Hinta 20 euroa
Julkaisun myynti/jakaja		
Julkaisun kustantaja	Maa- ja metsätalousministeriö	
Painopaikka ja -aika	Vammalan kirjapaino 2004	
Muut tiedot		

Sisällysluettelo

ESIPUHE	5
NELJÄS MINISTERIKONFERENSSI METSIEN SUOJELEMISEKSI EUROOPASSA - YLEINEN JULKILAUSUMA	7
PÄÄTÖSLAUSELMA V1 Yhteisten hyötyjen (synergian) lujittaminen monialaisen yhteistyön ja kansallisten metsäohjelmien avulla metsien kestävä hoidon ja käytön toteuttamisessa Euroopassa	11
PÄÄTÖSLAUSELMA V1 LIITE MCPFE:n Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumalli	13
PÄÄTÖSLAUSELMA V2 Metsien kestävä hoidon ja käytön taloudellisen kannattavuuden lisääminen Euroopassa	20
PÄÄTÖSLAUSELMA V3 Metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaalisen ja kulttuurisen ulottuvuuden säilyttäminen ja edistäminen Euroopassa	23
PÄÄTÖSLAUSELMA V4 Metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämien ja lisääminen Euroopassa	25
PÄÄTÖSLAUSELMA V4 LIITE1 MCPFE:n ja Eurooppalaisen ympäristön/PEBLDS:n väliset yhteistyön puitteet	29
PÄÄTÖSLAUSELMA V4 LIITE2 MCPFE:n arviointiohjeet Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokittelulle	33
PÄÄTÖSLAUSELMA V5 Ilmastonmuutos ja metsien kestävä hoito ja käyttö Euroopassa	38
LIITE Uudistetut yleiseurooppalaiset metsien kestävä hoidon ja käytön indikaattorit	40

Esipuhe

Neljäs metsien suojelua ja kestävää metsätaloutta Euroopassa käsitellyt ministerikonferenssi järjestettiin Wienissä, Itävallassa 28.-30. 4. 2003. Konferenssin teemana oli "Euroopan metsät - yhteinen etu, jaettu vastuu". Edelliset konferenssit pidettiin Strasbourgissa vuonna 1990, Helsingissä 1993 ja Lissabonissa 1998. Ministerikonferensseilla on ollut tärkeä merkitys Euroopassa.

Wienissä ministerit ja korkean tason edustajat Euroopan 40 maasta sekä Euroopan yhteisöstä allekirjoittivat metsien monitahoista merkitystä korostavan Wienin julkilausuman sekä viisi päätöslauselmaa.

Wienin julkilausumassa painotetaan sitä, että yhteistyö ja kumppanuus ovat ratkaisevassa asemassa vastuun jakamiseksi. Julkilausumassa maat sitoutuvat jatkamaan työtään kestävä kehityksen hyväksi. Maat aikovat edistää työllisyyttä maaseudulla kannattavan metsätalouden avulla, suojella metsäluonnon monimuotoisuutta ja lisätä puun järkevää käyttöä.

Konferenssin valmistelun yhteydessä uudistettiin yleiseurooppalaiset metsien kestävä hoidon ja käytön indikaattorit. Ne toteuttavat yleiseurooppalaisesti Helsingin konferenssin päätöslauselmia H1 ja H2.

Wienin päätöslauselman V1 *"Yhteisten hyötyjen (synergian) lujittaminen monialaisen yhteistyön ja kansallisten metsäohjelmien avulla metsien kestävä hoidon ja käytön toteuttamisessa Euroopassa"* tavoitteena on saada kaikki asianomaiset sektorit ja ryhmät mukaan metsiä koskevaan vuoropuheluun. Päätöslauselmassa korostetaan kansallisten metsäohjelmien merkitystä metsäsektorin ja muiden toimialojen yhteistoiminnan kehittämisessä.

Päätöslauselmalla V1 hyväksyttiin myös metsäministerikonferenssien Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumalli¹⁾. Se sisältää kymmenen keskeistä periaatetta, joita noudattaen kansallinen metsäohjelma tulisi laatia ja toteuttaa. Näitä ovat muun muassa osallistuminen, kokonaisvaltaisuus, monialaisuus ja pitkän aikavälin prosessi.

¹⁾ MCPFE Approach to National Forest Programmes in Europe

Wienin päätöslauselmassa V2 "*Metsien kestävä hoidon taloudellisen kannattavuuden lisääminen Euroopassa*" korostetaan erilaisia tekijöitä ja edellytyksiä, joilla voidaan vahvistaa kestävä metsätalouden taloudellisia näkökohtia. Päätöslauselmassa korostetaan erityisesti sitä, että taloudellinen kannattavuus on perusta sille, että metsien kaikista arvoista pystytään huolehtimaan.

Wienin päätöslauselma V3 "*Metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaalisen ja kulttuurisen ulottuvuuden säilyttäminen ja edistäminen Euroopassa*" painottaa metsien kulttuuriarvoja. Metsien sosiaalisten ja kulttuuristen arvojen tulee saada yhä enemmän painoa kansallisissa metsäohjelmissa ja muissa merkittävässä toimintaohjelmissa. Kolmas päätöslauselma syntyi pitkälti Suomen aloitteesta ja pohjautuu täällä tehtyyn valmisteluun.

Wienin päätöslauselmassa V4 "*Metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämien ja lisääminen Euroopassa*" määrittää yleiseurooppalaisia ydinkysymyksiä metsien monimuotoisuuden edistämiseksi.

Lisäksi päätöslauselmalla V4 hyväksyttiin metsäministerikonferenssien arviointiohjeet Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokittelulle²⁾ sekä metsäministerikonferenssien ja Eurooppalaisen ympäristön/PEBLDS:n väliset yhteistyön puitteet³⁾. Suomessa Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmalla (METSO) jo toteutetaan neljättä päätöslauselmaa.

Wienin päätöslauselmassa V5 "*Ilmastonmuutos ja metsien kestävä hoito ja käyttö Euroopassa*" maat sitoutuvat torjumaan ilmastonmuutosta. Maat edistävät Euroopan metsien hillinieluvaikutuksia ja lisäävät puun käyttöä uusiutumattomien luonnonvarojen sijasta.

Wienin julkilausuma ja viisi päätöslauselmaa antavat vahvan poliittisen signaalin metsien merkittävästä roolista Euroopassa sekä yhteisesti sovituista metsien suojelun ja kestävä hoidon ja käytön periaatteista. Konferenssin päätökset ja puheenjohtajan laatima yhteenveto sidosryhmien vuoropuhelusta muovaavat tulevaa työskentelyä Euroopan metsien suojelun sekä kestävä hoidon ja käytön hyväksi seuraavina vuosina.

²⁾ MCPFE Guidelines for Protected and Protective Forest and Other Wooded Land in Europe

³⁾ Framework for Co-operation between MCPFE and Environment for Europe/PEBLDS

METSIÄ KÄSITTELEVÄN WIENIN HUIPPUKOKOUKSEN JULISTUS

EUROOPAN METSÄT - YHTEINEN ETU, JAETTU VASTUU

1. Elämä maapallolla perustuu eläviin metsiin. Ylläpitämällä metsiä ylläpidämme elämää.

2. Metsät luovat moninaisia etuja: ne tarjoavat raaka-ainetta uusiutuville ja ympäristöä säästävälle tuotteille ja niillä on tärkeä merkitys taloudelliselle hyvinvoinnille, biologisen monimuotoisuudelle ja maailmanlaajuiselle hiilen ja veden kierrolle. Metsät ovat välttämättömiä ympäristö-, suojele- ja virkistyspalvelujen, sekä yhteiskunnallisten toimintojen tuottamiselle, erityisesti kun otetaan huomioon yhteiskunnan jatkuva kaupungistuminen. Metsät ovat tärkeitä maaseudun kehitykselle luomalla tulonsaanti- ja työmahdollisuuksia monilla eri aloilla, paikallisille yhteisöille, miljoonille metsänomistajille sekä metsien käyttöön liittyville yrityksille. Me poliittisina päättäjinä olemme vastuussa siitä, että metsäsektorilla ja ennakoivasti metsäsektorin ja muiden toimialojen välisellä vuorovaikutuksella saavutetaan metsien taloudellisten, ekologisten, yhteiskunnallisten ja kulttuuristen roolien välillä tasapaino, joka tukee kestävästä kehitystä.

3. Metsäsektoria koskevat metsäpoliittiset toimenpiteet vaikuttavat yleiseen kestäväan kehitykseen ja niihin puolestaan usein vaikuttaa suuret monia toimialoja koskevat päätökset. Olemme vakuuttuneita, että toimintojen yhteensovittaminen ja kumppanuussuhteet ovat elintärkeitä kaikkien Euroopan metsistä saatavien etujen ja yhteiskuntiemme kestäväan kehityksen edelleen edistämiseksi.

4. Metsien suojelua Euroopassa käsittelevä ministerikonferenssi (MCPFE), joka on alueellinen poliittinen prosessi, on vuodesta 1990 alkaen toteuttanut metsien suojelua vahvistamalla käytännön tason tavoitteet metsien hoidon ja käytön kestävyiden parantamiseksi. Tietoisina edellisten ministerikokousten sitoumusten toimeenpanon edistymisestä ja monista uusista haasteista me metsistä vastuussa olevat ministerit sitoudumme jatkamaan ponnisteluja kestäväan kehitystä tukevien tavoitteiden saavuttamiseksi.

5. Maailmanlaajuiset sitoumukset, joista viimeisimpinä kestäväan kehitystä käsittelevässä maailman huippukokouksessa (WSSD¹⁾) hyväksytyt sitoumukset, on sopeutettava ja toimeenpantava alueellisilla, kansallisilla ja paikallisilla

¹⁾ Kestäväan kehitystä koskeva maailman huippukokous

tasoilla. Tässä suhteessa korostamme metsien suojelua Euroopassa käsittelevän ministerikonferenssin (MCPFE) ja muiden metsäsektoriin liittyvien ohjelmien ja sopimusten roolia metsien hoitoa, säilyttämistä ja kestävästä kehitystä koskevien maailmanlaajuisten sitoumusten toimeenpanossa.

6. Tunnustamme myös velvollisuutemme myötävaikuttaa metsiin liittyvien sitoumusten kehittämiseen maailmanlaajuisella tasolla.

Allekirjoittajavaltioiden ja Euroopan yhteisön edustajina sitoudumme:

Maaseudun elinkeinojen ja kaupungistuneen yhteiskunnan hyödyttämiseksi

7. vahvistamaan metsien kestävä hoidon ja käytön taloudellisen kannattavuuden edellytyksiä ja tukemaan metsien, metsätalouden ja metsiä hyödyntävien teollisuusalojen kykyä ylläpitää ja kehittää työpaikkoja ja tulonlähteitä maaseudulla ja vastata kaupungistuneen yhteiskunnan vaatimuksiin,

8. edistämään metsien suojeluun ja metsien kestävä hoitoon ja käyttöön liittyviä kannustimia ja hylkäämään kannustimet, joilla on negatiivinen vaikutus metsiin ja niiden biologiseen monimuotoisuuteen,

9. ryhtymään toimenpiteisiin kestävästi hoidetuista ja käytetyistä metsistä saatavan puun järkevän käytön lisäämiseksi uusiutuvana ja ympäristöä säästävänä luonnonvarana,

10. ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten metsiin liittyvien toimintojen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi, jotka suojelevat luonnontuhoilta,

11. sisällyttämään metsien kestävä hoidon ja käytön yhteiskunnalliset ja kulttuuriset ulottuvuudet metsiin liittyviin politiittisiin toimintaohjelmiin,

12. etsimään ratkaisuja metsänomistajien Keski- ja Itä-Euroopassa kohtaamiin, erityisesti metsien omistuksen muutoksiin liittyviin haasteisiin,

Vahvojen kumppanuussuhteiden rakentamiseksi

13. lisäämään tietoisuutta siitä, että muilla toimialoilla kehitetyt toimintaohjelmat ja strategiat vaikuttavat suuresti metsäsektoriin ja päinvastoin,

14. tunnistamaan eri toimialojen väliset avainkysymykset, toimijat ja vuorovaikutukset, ja tältä pohjalta ryhtymään vuoropuheluun yhteisten ratkaisujen löytämiseksi siten, että valitut politiikat ja toimenpiteet edistävät sekä metsien kestävä hoitoa ja käyttöä että kestävä kehitystä kokonaisuudessaan,

15. kehittämään ja vahvistamaan olemassa olevia hallitusten, valtiollisten ja julkis-taloudellisten organisaatioiden välisiä kumppanuussuhteita kansainvälisellä ja kansallisella tasolla mukaan lukien kansalaisjärjestöt ja yksityissektorin,

16. käyttämään kansallisia ja alueellisia metsäohjelmia keinona tehostaa eri toimialojen välisen toiminnan yhteensovittamista tasapainoisen päätöksenteon mahdollistamiseksi,

17. tekemään tieteelliseen tutkimukseen perustuvia päätöksiä ja ryhtymään toimenpiteisiin, jotka tukevat ja vahvistavat metsätutkimusta ja lisäävät tieteidenvälistä tutkimusta,

18. jatkamaan hedelmällistä yleiseurooppalaista yhteistyötä kaikkien osapuolten, erityisesti UNECE/FAO:n²⁾ ja prosessin "Eurooppalainen ympäristö"/PEBLDS:n³⁾ kanssa, ja lisäämään yhteistyötä muiden alueellisten metsäprosessien kanssa,

19. kehittämään edelleen yhteistyötä erilaisessa yhteiskunnallis-taloudellisessa tilanteessa olevien maiden, erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maiden, kanssa,

Maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi

20. ryhtymään toimenpiteisiin hyvän hallinnon ja tehokkaan metsälakien valvonnan edistämiseksi ja estämään metsän tuotteiden laittoman korjuun ja kaupan sekä edesauttamaan kansainvälisiä ponnisteluja näiden tavoitteiden saavuttamiseksi,

21. ryhtymään konkreettisiin toimenpiteisiin kasvihuonekaasujen pitoisuuksien vähentämiseksi ilmakehässä ja edistämään metsien kestävä hoidon ja käytön periaatetta UNFCCC:n⁴⁾ ja sen Kioton pöytäkirjan mukaisesti,

²⁾ Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomissio / Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö

³⁾ Yleiseurooppalainen biologista ja luonnon monimuotoisuutta koskeva strategia

⁴⁾ Ilmastonmuutosta koskeva YK:n puitesopimus

22. tehostamaan toimenpiteitä metsien biologisen monimuotoisuuden ja geneettisen varannon ylläpitämiseksi, säilyttämiseksi, ennallistamiseksi ja lisäämiseksi Euroopassa ja kaikkialla maailmassa,

23. edelleen tukemaan YK:n metsäfoorumia nk. metsiä käsittelevien organisaatioiden ja sopimussihteeristöjen yhteistyökumppanuuden (CPF⁵⁾) avulla tärkeimpänä hallitusten välisenä mekanismina metsien kestävä hoidon ja käytön toteuttamisen helpottamiseksi ja koordinoimiseksi kaikilla tasoilla,

24. edelleen myötävaikuttamaan IPF/IFF:n⁶⁾ toimenpide-ehdotusten, UNFF:n⁷⁾ monivuotisen työohjelman ja sen toimintaohjelman sekä CBD:n⁸⁾ metsien biologista monimuotoisuutta koskevan laajennetun työohjelman ja muiden maailmanlaajuisten sitoumusten kokonaisvaltaiseen toimeenpanoon,

Metsien suojelua Euroopassa käsittelevän ministerikonferenssin sitoumusten voimaansaattamiseksi

25. edistämään metsien kestävä hoitoa ja käyttöä käyttämällä, soveltamalla ja tarvittaessa parantamalla metsien kestävä hoidon ja käytön edistymisen seurannassa, arvioinnissa ja raportoinnissa käytettäviä kriteerejä ja indikaattoreita; tältä osin sovelletaan "uudistettuja yleiseurooppalaisia metsien kestävä hoidon ja käytön indikaattoreita", sellaisina kuin ne on hyväksytty MCPFE:n asiantuntijatason kokouksessa Wienissä 7.-8.10.2002.

26. kehittämään työohjelma tämän neljännen metsien suojelua Euroopassa käsittelevän ministerikokouksen sitoumusten toimeenpanemiseksi ja edellisten ministerikokousten sitoumusten toimeenpanon tukemiseksi yhteistyössä kaikkien asiaanosaisten organisaatioiden, instituutioiden ja prosessien kanssa.

⁵⁾ Metsiä käsittelevien organisaatioiden ja sopimussihteeristöjen yhteistyökumppanuus

⁶⁾ Hallitusten välinen metsäpaneeli / Hallitusten välinen metsäfoorumi

⁷⁾ YK:n metsäfoorumi

⁸⁾ YK:n biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus

WIENIN PÄÄTÖSLAUSELMA V1

YHTEISTEN HYÖTYJEN (SYNERGIAN) LUJITTAMINEN MONIALAISEN YHTEISTYÖN JA KANSALLISTEN METSÄOHJELMIEN AVULLA METSIEN KESTÄVÄN HOIDON JA KÄYTÖN TOTEUTTAMISESSA EUROOPASSA

1. Tunnustaen tarpeen lujittaa metsien kestävää hoitoa ja käyttöä edistävien toimintaperiaatteiden ja muiden asiaan liittyvien poliittisten linjausten, ohjelmien ja strategioiden välistä yhdenmukaisuutta ja synergiaa integrointiin ja yhteensovittamiseen tähtäävillä sopivilla lähestymistavoilla,

2. perustuen IPF:ssä¹⁾ saavutettuun yhteisymmärrykseen sovimme, että kansalliset metsäohjelmat, sellaisina kuin ne on esitetty MCPFE:n Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumallissa, muodostavat osallistavan, kokonaisvaltaisen, sektorien välisen ja jatkuvasti kehittyvän kansallisen ja/tai paikallisen tason poliittisten linjausten suunnittelu-, toimeenpano-, seuranta- ja arviointiprosessin, joka parantaa Helsingin ministerikonferenssin päätöslauselmassa H1 määritellyn metsien kestävä hoidon ja käytön edelleen kehittämistä ja edistää yleisesti kestävää kehitystä,

3. todeten, että kansalliset metsäohjelmat prosesseina ovat tärkeä keino lujittaa metsäsektorin sisäistä sekä metsäsektorin ja muiden toimialojen välistä yhdenmukaisuutta ja synergiaa metsiin liittyvien monialaisten kysymysten ratkaisemisessa eri toimialojen välisen yhteistyön avulla,

4. pyrkien edistämään näkemystä kansallisista metsäohjelmista Euroopassa siten, että ne ottavat huomioon kansalliset tarpeet ja myötävaikuttavat metsiin liittyvien maailmanlaajuisten sitoumusten ja kansainvälisesti sovittujen toimenpiteiden täytäntöönpanoon,

Allekirjoittajavaltiot ja Euroopan yhteisö sitoutuvat:

5. parantamaan yhteisymmärrystä metsiin liittyvistä monialaisista yleiseurooppalaisista kysymyksistä, tunnistamaan alueelliset avainkysymykset, toimijat ja vuorovaiku-

¹⁾ Hallitustenvälinen metsäpaneeli: asiakirja E/CN.17/1997/12

tussuhteet sekä lisäämään yhteistyötä ja vuoropuhelua pro-aktiivisesti ratkaisujen löytämiseksi näihin kysymyksiin,

6. lisäämään eri toimialojen välisten poliittisten linjausten koordinoitua luomalla tai parantamalla järjestelmiä:

a) säännölliseen metsäsektorin ja muiden asianomaisten toimialojen väliseen yhteydenpitoon tietojen vaihdon ja neuvottelujen lisäämiseksi,

b) vahvistamaan näiden toimialojen välistä yhteistyötä ja kehittämään sopimuksia toimialojen välisistä yhteisistä prioriteeteista,

7. kehittämään ja toteuttamaan kansallisia metsäohjelmia soveltaen mahdollisuuksien mukaan MCPFE:n Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumallia,

8. käyttämään kansallisia metsäohjelmia ja niihin liittyviä prosesseja muiden työkalujen kanssa:

a) tunnistamaan ja käsittelemään monialaisia avainkysymyksiä, jotka ovat merkityksellisiä metsille ja metsien kestäväälle hoidolle ja käytölle,

b) havaitsemaan puutteita ja ristiriitaisuuksia metsiin liittyvissä toimintaperiaatteissa, ohjelmissa, strategioissa ja lainsäädännössä ja ryhtymään toimenpiteisiin niiden minimoimiseksi,

9. ottamaan vakavasti huomioon kansallisiin metsäohjelmiin liittyvien prosessien tulokset yleisissä kansallisissa kestävä kehityksen strategioissa ja muissa metsiin liittyvissä prosesseissa ja strategioissa,

10. jatkuvasti vaihtamaan kansallisia kokemuksia kansallisista metsäohjelmista ja niihin liittyvistä prosesseista, erityisesti MCPFE:n Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumallin käytännön soveltamisesta sekä metsien kestävä hoidon ja käytön kriteerien ja indikaattorien käytöstä osana kansallisia metsäohjelmia ja prosesseja.

11. käyttämään parhaalla tavalla hyväksi sitä tietämystä, mikä on saatu kansallisten metsäohjelmien, tutkimuksen, koulutuksen sekä kansallisten ja kansainvälisten ohjelmien, kuten National Forest Programme Facility:n tai PROFOR:n¹⁾, toimeenpano- ja rahoitusmekanismeista,

Tähän liittyen allekirjoittavavaltiot ja Euroopan yhteisö hyväksyvät "MCPFE:n Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumallin" (Liite).

¹⁾ Metsäohjelma (vetää Maailmanpankki)

PÄÄTÖSLAUSELMAN V1 LIITE

MCPFE:N EUROOPAN KANSALLISTEN METSÄOHJELMIEN RATKAISUMALLI

Hallitustenvälisessä metsäpaneelissa (IPF) ja sitä seuranneessa hallitustenvälisessä metsäfoorumissa (IFF) saavutettuun kansallisia metsäohjelmia koskevaan yksimielisyyteen nojautuen MCPFE on laatinut seuraavan Euroopan kansallisten metsäohjelmien ratkaisumallin:

" Kansalliset metsäohjelmat muodostavat osallistavan, kokonaisvaltaisen, sektorien välisen ja jatkuvasti kehittyvän kansallisen ja/tai paikallisen tason poliittisten linjausten suunnittelu-, toimeenpano-, seuranta- ja arviointiprosessin, joka parantaa Helsingin ministerikonferenssin päätöslauselmassa H1 määritellyn metsien kestävän hoidon ja käytön edelleen kehittämistä ja edistää yleisesti kestävästä kehityksestä, Se

- perustuu kansalliseen itsemääräämisoikeuteen, valtiojohtoisuuteen ja pitkän aikavälin sitoutumiseen korkealla poliittisella tasolla,

- käyttää parhaalla mahdollisella tavalla hyväksi olemassa olevia voimavaroja ja tukee henkisten, inhimillisten ja institutionaalisten voimavarojen kehittämistä metsien kestävän hoidon ja käytön alueella ja sisältää seuraavat periaatteet":

Kansallisten metsäohjelmien eurooppalaiset periaatteet:

- Osallistuminen
- Kokonaisvaltaisuus ja sektorienvälisyys
- Jatkuvasti kehittyvä pitkän aikavälin prosessi
- Henkisten ja aineellisten voimavarojen vahvistaminen
- Yhdenmukaisuus kansallisen lainsäädännön ja kansallisten menettelytapojen kanssa
- Yhdentäminen kansallisiin kestävästä kehityksestä strategioihin
- Yhdenmukaisuus kansainvälisten sitoumusten kanssa tunnustamalla metsiin liittyvien kansainvälisten aloitteiden ja sopimusten välinen synergia
- Institutionaalinen ja menettelytapojen uudistus
- Ekosysteemilähestymistapa
- Toteutus kumppanuuksien avulla
- Tietoisuuden lisääminen metsäasioista

Metsien kestävän hoidon ja käytön kuutta yleiseurooppalaista kriteeriä voidaan käyttää kansallisten metsäohjelmien kehyksenä, joka sisältää kestävän kehityksen ekologiset, taloudelliset ja yhteiskunnallis-kulttuuriset ulottuvuudet.

Kansallisten metsäohjelmien prosesseissa menettelytapoihin liittyvät kysymykset käsitellään kansallisella ja/tai paikallisella tasolla alla esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Nämä kysymykset juontuvat eri tasoilta vaihdellen paikalliselta maailmanlaajuiselle tasolle ja sisältävät metsiin liittyvien kansainvälisten sitoumusten täytännönnäköisyyden kansallisella ja/tai paikallisella tasolla. Näihin sitoumuksiin kuuluvat yleiseurooppalaisella ja maailmanlaajuisella tasolla, esimerkiksi UNFF:n, CBD:n, UNFCCC:n ja CCD:n¹⁾ työssä saavutetut tulokset.

Metsien kestävän hoidon ja käytön kriteerejä ja indikaattoreita voidaan käyttää kansallisia metsäohjelmia koskevissa prosesseissa metsien kestävän hoidon ja käytön tilan ja muutosten jaksottaisessa seurannassa, arvioinnissa ja raportoinnissa. Niiden avulla voidaan arvioida kansallisia metsäohjelmia koskevien prosessien tuloksia metsien kestävän hoidon ja käytön osalta.

Kansallisten metsäohjelmien eurooppalaiset periaatteet

MCPFE on vakuuttunut, että kaikki hallitustenvälisen metsäpaneelin hyväksymät kansallisten metsäohjelmien yleiset elementit ja periaatteet ovat yleensä Euroopan kannalta merkityksellisiä ottaen huomioon Euroopan maiden väliset huomattavat erot.

MCPFE- prosessiin osallistuvissa maissa seuraavat kansallisia metsäohjelmia koskevat periaatteet tulisi huomioida perustana Euroopan maiden yhteiselle kannalle maailmanlaajuisiin kysymyksiin.

(Periaatteita ei ole esitetty tärkeysjärjestyksessä.)

¹⁾ Maailmanlaajuisella tasolla nämä sitoumukset sisältävät etenkin YK:n metsäfoorumin, hallitustenvälisen metsäpaneelin ja hallitustenvälisen metsäfoorumin tulokset sekä ei-oikeudellisesti sitovan arvovaltaisen kannanoton maailmanlaajuisen yksimielisyyden saavuttamiseksi kaikentyyppisten metsien hoidon, käytön, suojelun ja kestävän kehityksen periaatteista (metsäperiaatteet) ja Agenda 21 luvun 11, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen ja aavikoiden estämistä koskevan YK:n yleissopimuksen tulokset.

Osallistuminen²⁾

Kansallisille metsäohjelmille on tunnusomaista osallistuminen. FAO/ECE/ILO:n "osallistuminen metsätaloudessa" -asiantuntijaryhmän määrittelyn mukaan osallistuminen tarkoittaa "vapaaehtoista toimintaa, jossa ihmiset henkilökohtaisesti tai organisoituina ryhminä voivat vaihtaa tietoja, ilmaista mielipiteitä ja omia näkökantojaan ja voivat vaikuttaa siihen, mihin lopputulokseen käsiteltävässä asiassa päädytään ja mitä päätöksiä asiassa tehdään". Osallistumista voidaan kuvata prosessina, jossa osallistujien intresseillä on keskeinen merkitys, jossa osallistuminen perustuu vapaaehtoisuuteen, joka voi täydentää laissa asetettuja vaatimuksia, jonka tulee olla oikeudenmukainen ja läpinäkyvä kaikille osallistujille, jonka tulee perustua hyvässä uskossa toimiviin, edut ja vastuut jakaviin osallistujiin, mutta jossa lopputulosta ei voida taata tai ennalta määrätä. Luotettavat tiedot, mm. tutkimustiedot, ja niiden asianmukainen saanti on tehokkaan osallistumisen kannalta tärkeä näkökohta. Hajauttaminen kuten myös inhimillisten ja institutionaalisten voimavarojen kehittäminen ovat tärkeitä osallistumiseen läheisesti liittyviä tekijöitä.

Osallistumistapa tai -intensiteetti vaihtelee keskustelusta/neuvottelusta hienovaraaisempiin yhteisen päätöksenteon muotoihin. Tarvittaessa on sovellettava ennalta sovittuja mekanismeja ristiriitojen ratkaisemiseksi. Osallistumistapa ja -intensiteetti voivat vaihdella kansallisen metsäohjelman eri vaiheissa (koostaminen, täytännönpäytäminen, arviointi) ja eri tasoilla (kansallinen, alueellinen, paikallinen).

Lisäksi voidaan soveltaa erilaisia osallistumismalleja vaihdellen eturyhmien edustajien tai asiantuntijoiden osallistumisesta laajaan yleisen osallistumiseen. Taroituksenmukaisten osallistumismallien valinta riippuu mm. käsiteltävästä asiasta, eturyhmien luonteesta ja kansallisen metsäohjelman vaiheesta ja se voi vaihdella maalle ominaisten kulttuuristen, yhteiskunnallisten ja taloudellisten olosuhteiden mukaan.

Kokonaisvaltaisuus ja sektorienvälisyys³⁾

Kansallisissa metsäohjelmissa käytetään kokonaisvaltaista ja monialaista ratkaisumallia ottaen huomioon metsäsektorin vaikutukset muihin toimialoihin ja vastaavasti muiden toimialojen vaikutukset metsäsektoriin. Kansalliset metsäohjelmat ovat laaja-alaisia metsäsektorille laadittuja poliittisia puiteohjelmia. Niiden avulla

²⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohdat 9, 10 ja 17 (a) ja (f)

³⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohdat 8, 9, 10 ja 17 (a)

voidaan ohjata muiden sektoreiden toimintaa ja muilla asiaankuuluvilla sektoreilla noudatettavia poliittisia linjauksia, strategioita ja ohjelmia kansallisilla ja alueellisilla tasoilla, samalla kun ne luovat yhdenmukaisuutta ja yhtenäisyyttä kansallisten poliittisten linjausten välille sekä kansainvälisiin sitoumuksiin. Tietoisuuden lisäämiseksi muilla sektoreilla metsäpoliittisista ohjelmista ja päämääristä osallistuminen ja inhimillisten ja institutionaalisten resurssien kehittäminen ovat tärkeitä näkökohtia, jotka liittyvät läheisesti kokonaisvaltaiseen ja monialaiseen lähestymistapaan.

Kansallisella ja/tai alueellisella tasolla luotavat tarkoituksenmukaiset yhteensovittamismekanismit ja -välineet mahdollistavat yhteyksien luomisen vaakatasossa muihin sektoreihin, instituutioihin ja asianosaisiin ihmisryhmiin ja pystytasossa eri tasojen välille.

Jatkuvasti kehittyvä pitkän aikavälin prosessi⁴⁾

Kansalliset metsäohjelmat ovat pitkällä aikavälillä kehittyviä prosesseja, jotka sovitetaan jatkuvasti heijastamaan uutta tietämystä ja muutoksia luonnon olosuhteissa, taloudellisessa ja yhteiskunnallis-poliittisessa ympäristössä. Yhtenäisyyden ja jatkuvuuden varmistamiseksi kansalliset metsäohjelmat perustuvat pitkän aikavälin korkean poliittisen tason sitoutumiseen ja toimijoiden pitkän aikavälin osallistumiseen.

Koska metsät ja metsätalous ovat luonteeltaan pitkäaikaisia, niitä varten on kehitettävä sopivat seuranta- ja arviointimenettelyt, luotava tarkoituksenmukaiset tiedonkeruujärjestelmät ja määriteltävä sopivat arviointijaksot. Yleis- (strategisten) tavoitteiden, erityistavoitteiden, toimenpiteiden, toimintojen ja ajankohtaisten kysymysten arviointi voidaan suorittaa eri tavoin ja eri aikavälein.

Lisäksi, koska käytetään kokonaisvaltaista ja sektorienvälistä lähestymistapaa kansallisten metsäohjelmien arviointimenettelyissä otetaan huomioon myös muilla metsiin ja metsäsektoriin liittyviä kysymyksiä käsittelevillä toimialoilla kansallisilla, alueellisilla ja kansainvälisillä tasoilla noudatettavien strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien toimintajaksot.

Metsien kestävä hoidon ja käytön seurannan, valvonnan, arvioinnin ja rapor-

⁴⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohdat 10, 17 (a) ja E/CN.17/2000/14, kohta 9 (e)

toinnin välineenä voidaan käyttää metsien kestävän hoidon ja käytön kriteerejä ja indikaattoreita osana kansallista metsäohjelmaa. Kansallisia indikaattoreita⁵⁾ kehitetään yleiseurooppalaisten kriteerien ja indikaattorien pohjalta

Henkisten ja aineellisten voimavarojen vahvistaminen⁶⁾

Kansallista metsäohjelmaa koskevassa prosessissa voidaan käyttää hyödyksi sen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvien henkilöiden ammattitaitoa ja erityisosaamista mikäli sovelletaan tarkoituksenmukaisia osallistumismalleja ja -mekanismeja. Sen vuoksi kansallisten metsäohjelmien tavoitteena on kehittää myös henkisiä, inhimillisiä ja institutionaalisia voimavaroja ja luoda otollinen ympäristö metsien kestävälle hoidolle ja käytölle. Uusien henkisten ja aineellisten voimavarojen luomisen tärkeys harjoittelun, koulutuksen ja tutkimuksen avulla sekä käyttämällä parhaalla mahdollisella tavalla olemassa olevia henkisiä resursseja korostuu erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maissa.

Henkisten ja aineellisten voimavarojen vahvistaminen ja tietämyksen lisääminen kaikilla tasoilla tukee ja helpottaa kokonaisvaltaista ja sektorienvälistä ratkaisumallia.

Yhdenmukaisuus kansallisen lainsäädännön ja kansallisten menettelytapojen kanssa⁷⁾

Kansalliset metsäohjelmat heijastavat kansallisia ja/tai alueellisia tarpeita ja prioriteetteja tavalla, joka on yhdenmukainen kansallisen, alueellisen ja paikallisen lainsäädännön, toimintaperiaatteiden ja strategioiden kanssa.

Yhdentäminen kansallisiin kestävän kehityksen strategioihin⁸⁾

Kansallista metsäohjelmaa koskevassa prosessissa metsien kestävä hoito ja käyttö kaikissa ulottuvuuksissaan otetaan huomioon osana yleistä kestävää kehitystä. Sen mukaisesti kansalliset metsäohjelmat integroidaan kansallisiin kestävän kehityksen strategioihin.

⁵⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohta 17 (d)

⁶⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohta 14, 17 (g)

⁷⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohta 10, 17 (a)

⁸⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohta 10

Yhdenmukaisuus kansainvälisten sitoumusten kanssa tunnustamalla metsiin liittyvien kansainvälisten aloitteiden ja sopimusten välinen synergia

Metsiin kohdistuu monia kansainvälisiä ja alueellisia aloitteita ja sopimuksia⁹⁾. Metsiin liittyvien aloitteiden ja sopimusten yhteensovittamistarpeet jakautuvat kolmelle tasolle: kansalliselle, alueelliselle ja kansainväliselle. Kansallisten metsäohjelmien tavoitteena on vahvistaa metsiin liittyvien aloitteiden ja sopimusten yhdenmukaisuutta ja niiden välistä synergiaa jokaisessa maassa sekä tunnistaa soveltuvin osin vaatimukset ja tavoitteet yhteistyöaloitteille ja -toiminnoille.

Institutionaalinen ja menettelytapojen uudistus¹⁰⁾

Suotuisten edellytysten luominen metsien kestäväälle hoidolle ja käytölle saattaa myös vaatia institutionaalisia ja metsäpolitiikan/muiden menettelytapojen uudistamista, mukaan lukien toimintatapojen hajauttaminen, maanomistusolojen järjestely sekä ristiriitojen ratkaisumenettelyt.

Ekosysteemilähestymistapa¹¹⁾

Kansallisten metsäohjelmien kehittämisessä, toteuttamisessa, seurannassa ja arvioinnissa otetaan huomioon ekosysteemilähestymistapa¹²⁾. Ekosysteemilähestymistavan suhdetta metsien kestäväan hoitoon ja käyttöön on kuitenkin tarkemmin tutkittava ottamalla huomioon CBD:n sihteeristön käsitteanalyysin tulokset.

⁹⁾ Maailmanlaajuisella tasolla nämä metsiä koskevat aloitteet ja sopimukset sisältävät etenkin YK:n metsäfoorumin, hallitustenvälisen metsäpaneelin ja hallitustenvälisen metsäfoorumin tulokset sekä ei-oikeudellisesti sitovan arvovaltaisen kannanoton maailmanlaajuisen yksimielisyyden saavuttamiseksi kaikenlaisen metsien hoidon, käytön, suojelun ja kestäväan kehityksen periaatteista (metsäperiaatteet) ja Agenda 21 luvun 11, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen ja aavikoitumisen estämistä koskevan YK:n yleissopimuksen tulokset.

¹⁰⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohdat 9, 14 ja 17 (a)

¹¹⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohta 17 (a)

¹²⁾ Vertaa IPF:n toimenpide-ehdotukseen 17 (a), jossa esitetään, että paneeli "kannustaa valtioita (...) kehittämään, toimeenpanemaan, seuraamaan ja arvioimaan kansallisia metsäohjelmia ottamalla huomioon seuraavaa: (...) ekosysteemilähestymistavan, jossa integroidaan biologisen monimuotoisuuden suojeleminen ja luonnonvarojen kestävä käyttö; (...)".

Toteutus kumppanuuksien avulla¹³⁾

Metsäpoliittisten toimenpiteiden toteuttamisessa kansallisten metsäohjelmien yhteydessä voidaan käyttää hyväksi hallitusten, yrityssektorin ja kansalaisyhteiskunnan välistä yhteistyötä. Kansallisen metsäohjelman tehokkuutta voidaan lisätä käyttämällä parhaiten hyväksi kumppanuussuhteita ja jakamalla voimavaroja.

Tietoisuuden lisääminen metsäasioista

Metsät edesauttavat merkittäväällä tavalla yhteiskunnan yleistä hyvinvointia sekä maaseudulla että kaupunkialueilla. Kansalliset metsäohjelmat ovat tärkeä väline metsäsektorin näkyvyyden parantamiseksi ja yleisen tietoisuuden ja ymmärryksen lisäämiseksi metsien yhteiskunnalle tarjoamista monista hyödyistä. Kansallisilla metsäohjelmilla on erityisen tärkeä merkitys tasapainoisen tiedon antamisessa yleisen luottamuksen vahvistamiseksi metsäpolitiikkaan ja metsien hoitoon.

Tietoisuuden lisääminen metsäsektoriin liittyvistä poliittisista linjauksista ja tavoitteista on tärkeä edellytys yhtenäisyyden ja yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi metsäpolitiikan ja muiden metsiin liittyvien toimialojen toimintaperiaatteiden kesken.

¹³⁾ Ks. E/CN.17/1997/12, kohta 17 (i)

WIENIN PÄÄTÖSLAUSELMA V2

METSIEN KESTÄVÄN HOIDON JA KÄYTÖN TALOUDELLISEN KANNATTAVUUDEN LISÄÄMINEN EUROOPASSA

1. Todeten, että taloudellinen kannattavuus on metsien kestävä hoidon ja käytön avaintekijä ja ratkaisevan tärkeää metsien ja niiden yhteiskunnalle tarjoamien monien hyötyjen säilyttämiselle edesauttamalla kestävä kehitystä ja toimeentulomahdollisuuksia erityisesti maaseudulla,

2. ollen tietoisia, että Euroopan metsien kestävä hoito ja käyttö on riippuvainen miljoonista yksityisistä metsänomistajista, metsäyrityksistä, valtion ja muiden julkisyhteisöjen toiminnasta sekä korkean ammattitaidon omaavasta työvoimasta, ja ollen tietoisia, että metsät tarjoavat raaka-ainetta, tuotteita ja palveluja lukuisille eri toimialoille ja muodostavat perustan tulon- ja työnsaannille,

3. ollen huolissaan, että metsien kestävä hoitoon ja käyttöön liittyvät olosuhteet ovat johtaneet taloudellisiin haasteisiin metsäsektorilla monilla alueilla Euroopassa,

4. tunnustaen, että metsät tarjoavat monia sosiaalisia, kulttuurisia ja ympäristöarvoja yhteiskunnalle ja että kestävästi hoidettujen ja käytettyjen metsien taloudellista kannattavuutta voidaan parantaa markkinoitavista tuotteista ja palveluista ja soveltuvilta osin myös sellaisista tuotteista ja palveluista saatavilla tuloilla, jolla ei tähän asti ole ollut markkinoilla muodostuvaa arvoa,

5. muistaen Lissabonin ministerikonferenssin päätöslauselman L1 "Ihmiset, metsät ja metsätalous - Metsien kestävä hoidon ja käytön yhteiskunnallis-taloudellisten näkökohtien edistäminen" ja sen seurantatyö sekä tähän asiaan liittyvät UNFF:n¹⁾, WSSD:n²⁾ ja CBD:n³⁾ päätökset,

6. pyrkien lisäämään Euroopan metsien ja metsätalouden merkitystä kestävä kehityksen ja toimeentulomahdollisuuksien muodostamiseen erityisesti maaseudulla kannustamalla uusien taloudellista kannattavuutta tukemien näkökulmien ja lähestymistapojen kehittämistä,

¹⁾ YK:n alainen hallitustenvälinen metsäfoorumi

²⁾ Kestävä kehitystä koskeva maailman huippukokous

³⁾ YK:n biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus

Allekirjoittajavaltiot ja Euroopan yhteisö sitoutuvat:

7. sopeuttamaan poliittiset linjaukset ja lainsäädännölliset puitteet ja välineet metsien kestäväen käytön ja hoidon kannalta sellaisiksi, että niiden mahdollistamat olosuhteet kannustavat investointeja ja taloudellista toimeliaisuutta metsäsektorilla mukaan lukien tehokkaat toimenpiteet metsälainsäädännön toimeenpanossa metsien laittomien hakkuiden ja siihen liittyvän kaupan estämiseksi,

8. edistämään kestävästi hoidetuista ja käytetyistä metsistä saatavan puun käyttöä ympäristöystävällisenä uusiutuvana ja uudelleenkäytettävänä materiaalina ja siten myötävaikuttamaan kestäviin tuotanto- ja kulutustapoihin,

9. parantamaan edellytyksiä erilaisten kestävästi hoidettujen ja käytettyjen metsien muiden kuin puutuotteiden ja aineettomien arvojen sekä palvelujen markkinoiden syntymiselle mm. tunnistamalla ja poistamalla tarpeettomia esteitä ja luomalla tarkoituksenmukaisia kannustimia,

10. kehittämään yhteisiä lähestymistapoja metsien kaikkien tuotteiden ja palvelujen käytännön arviointia ja arvon määrittämistä varten ja yhteistyössä asianomaisten organisaatioiden kanssa kehittämään olemassa olevia informaatiojärjestelmiä ja sisällyttämään nämä tulokset metsiin liittyviin toimintaperiaatteisiin ja ohjelmiin,

11. lisäämään metsäsektorin kilpailukykyä edistämällä innovaatioita ja yrittäjyyttä kaikkien asianosaisten keskuudessa ja erityisesti lisäämään uusien ja entistä parempien puutuotteiden ja metsän muiden tuotteiden ja palvelujen tehokasta tarjontaa,

12. tukemaan tutkimusta ja mekanismeja jo olemassa olevan tiedon levittämiseksi,

13. nostamaan metsäsektorin kestävää ja kilpailukykyistä kehitystä edistävän koulutuksen, harjoittelutoiminnan, neuvonnan ja ammattitaidon laatua; kannustamaan asianosaisia jatkuvasti parantamaan työympäristöä sekä metsänomistajien ja metsätyöntekijöiden työturvallisuutta,

14. lisäämään tukea työntekijöiden turvallisuusasioista ja koulutuksesta vastaaville instituutioille ja niihin liittyvälle tutkimukselle myötävaikuttaen näin korkean ammattitaidon työvoiman saatavuuteen tulevaisuudessa,

15. lisäämään taloudellisesti kannattavalle metsien kestäväälle hoidolle ja käytölle tärkeää kaikkien metsiin liittyvien toimialojen välistä koordinointia ja yhteistyötä,

16. edistämään metsien kestävä hoidon ja käytön taloudellisen kannattavuuden ylläpitämisen ja lisäämisen sisällyttämistä maaseudun kehittämisohjelmiin ja -strategioihin,

17. edistämään innovatiivisten taloudellisten välineiden käyttöä metsiin liittyvien päämäärien ja tavoitteiden saavuttamiseksi,

18. kannustamaan metsänomistajien vapaaehtoista yhteistyötä taloudellista kannattavuutta lisäävien edellytysten kehittämiseksi erityisesti pienillä metsätiloilla,

19. edistämään metsänomistaja-, metsätyöntekijä- ja metsäyrittäjäjärjestöjen kehittämistä ja kannustamaan niiden toimintaan osallistumista erityisesti Keski- ja Itä-Euroopan maissa.

WIENIN PÄÄTÖSLAUSELMA V3

METSIEN KESTÄVÄN HOIDON JA KÄYTÖN SOSIAALISTEN JA KULTTUURISTEN ULOTTUVUUKSIEN SÄILYTTÄMINEN JA EDISTÄMINEN EUROOPASSA

1. Tunnustaen ihmisten ja metsien välisen vuorovaikutuksen ja metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaaliset ja kulttuuriset ulottuvuudet, jotka tulevat esille maisemien, historiallisten kohteiden ja muistomerkkien vaalimisessa, ja sellaisissa taiteisiin, perinteisiin tai kieleen liittyvissä tietotaidoissa, arvoissa ja kokemuksissa, mitkä liittyvät metsiin ja puun, metsien muiden kuin puutuotteiden ja palvelujen käyttöön.

2. pohjautuen siihen käsitykseen, että sosiaaliset ja kulttuuriset arvot muuttuvat ajan mittaan yhteiskuntien kehittyessä, ja tunnustaen globalisaation ja kaupungistumisen vaikutuksen metsätalouteen,

3. ottaen huomioon metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaaliin ja kulttuuriin ulottuvuuksiin liittyvät UNFF:n¹⁾ ja CBD:n²⁾ päätökset ja UNESCON:n³⁾ tekemän työn,

4. pyrkien edelleen lisäämään tietoisuutta metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaalisista ja kulttuurisista ulottuvuuksista tärkeänä voimavarana koulutukselle, virkistykselle, ympäristölle, maaseudun kehitykselle ja yhteiskunnan taloudelle,

Allekirjoittajavaltiot ja Euroopan yhteisö sitoutuvat:

5. sisällyttämään metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaaliset ja kulttuuriset ulottuvuudet kansallisiin metsäohjelmiin ja muihin merkittäviin poliittisiin linjauksiin,

6. kannustamaan metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaalisten ja kulttuuristen ulottuvuuksien tunnistamista, ilmaisemista ja tiedottamista mm. sisällyttämällä ne koulutukseen ja maaseudun kehittämisohjelmiin,

¹⁾ YK:n metsäfoorumi

²⁾ YK:n biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus

³⁾ YK:n kasvatusta, tiede- ja kulttuurijärjestö

7. turvaamaan metsänomistajien ja paikallisten ja alkuperäiskansayhteisöjen omistusoikeudet sekä maan hallintajärjestelyt ottamalla huomioon omistajien ja yhteisöjen taloudelliset intressit ja erilaiset sosiaaliset ja kulttuuriset arvot ja varmistamalla, että maan käytössä noudatetaan metsien kestävä hoidon ja käytön periaatteita kansallisen lainsäädännön mukaisesti,

8. ylläpitämään ja edelleen kehittämään kestävästi hoidettujen ja käytettyjen metsien aineellisia (esim. puu rakennustaiteessa ja rakennuspuuna, lääkekasvit) ja aineettomia (esim. virkistys, hyvinvointi, terveys) sosiaalisia ja kulttuurisia näkökohtia ja hyötyjä,

9. ylläpitämään ja lisäämään maisemien puoleensavetävyyttä mm. edistämällä ja säilyttämällä kulttuurimaisemien perinteisiä elementtejä; lisäämään tietoisuutta perinnetiedon ja -käytäntöjen merkityksestä metsien kestävässä hoidossa ja käytössä maisemien suojelemiseksi, biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja suojaamiseksi luonnontuhoja vastaan,

10. tunnistamaan, arvioimaan ja kannustamaan metsissä sijaitsevien ja metsiin liittyvien merkittävien historiallisten ja kulttuuristen kohteiden ja paikkojen säilyttämistä ja ylläpitoa yhteistyössä asianosaisten instituutioiden kanssa,

11. kannustamaan monitieteistä tutkimusta metsien kestävä hoidon ja käytön sosiaalisten ja kulttuuristen näkökohtien roolista kestävä kehityksen yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien metsiin liittyvän perinnetiedon rooli.

WIENIN PÄÄTÖSLAUSELMA V4

METSIEN BIOLOGISEN MONIMUOTOISUUDEN SÄILYTTÄMINEN JA LISÄÄMINEN EUROOPASSA

1. Tunnustaen metsien tärkeän merkityksen biologiselle monimuotoisuudelle ja korostaen, että biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen kaikenlaisissa metsissä on tärkeä osatekijä niiden kestävälle hoidolle ja käytölle,

2. nojautuen Helsingin ministerikokouksen päätöslauselman H2 "Euroopan metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä koskevat yleisperiaatteet" sitoumuksiin, CBD:een¹⁾, mukaan lukien sen laajennettu metsien biologista monimuotoisuutta koskeva työohjelma, IPF/IFF:n²⁾ toimenpide-ehdotuksiin, UNFF:n³⁾ päätöksiin ja WSSD:n⁴⁾ toimeenpanosuunnitelmaan,

3. pyrkien edelleen ylläpitämään, säilyttämään, ennallistamaan ja soveltuvilta osin lisäämään metsien biologista monimuotoisuutta,

Allekirjoittajavaltiot ja Euroopan yhteisö sitoutuvat:

4. pyrkimään CBD:n laajennetun metsien biologista monimuotoisuutta koskevan työohjelman ja IPF/IFF:n toimenpide-ehdotusten koordinoituun toteuttamiseen kaikilla tasoilla,

5. tarkastelemaan metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämistä, säilyttämistä, ennallistamista ja tarkoituksenmukaista lisäämistä kansallisissa metsäohjelmissa ja muissa vastaavissa poliittisissa linjauksissa ja ohjelmissa, ja ryhtymään toimenpiteisiin, joilla saavutetaan näiden poliittisten linjausten johdonmukaisuus ja toistensa tukeminen,

6. arvioimaan asiaankuuluvien poliittisten linjausten ja ohjelmien vaikutusta metsien biologiseen monimuotoisuuteen, toimimaan yhdessä metsien biologisen monimuotoisuuden köyhtymiseen johtavien epäkohtien ja laiminlyöntien poistamiseksi

¹⁾ Biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus

²⁾ Hallitustenvälinen metsäpaneeli / Hallitustenvälinen metsäfoorumi

³⁾ YK:n metsäfoorumi

⁴⁾ Kestävää kehitystä koskeva maailman huippukokous

poliittisista ohjelmista ja edistämään kaupan säännösten yhteensopivuutta metsien biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien tavoitteiden kanssa,

7. tarjoamaan ja analysoimaan tietoja laittoman metsähakkuun ja tuotteiden kaupan vaikutuksista ja perimmäisistä syistä metsien biologiseen monimuotoisuuteen; ryhtymään tehokkaisiin toimenpiteisiin laittomien metsän hakkuiden ja niihin liittyvien tuotteiden kaupan estämiseksi mm. vahvistamalla voimavaroja tehokkaan metsälainsäädännön valvonnan varmistamiseksi,

8. kehittämään alueellista yhteisymmärrystä ekosysteemilähestymistavan ja metsien kestävä hoidon ja käytön välillä, sellaisena kuin MCPFE on määritellyt metsien kestävä hoidon ja käytön; jakamaan tämän käsityksen asianosaisten tahojen kanssa arvioitaessa ekosysteemilähestymistavan ja metsien kestävä hoidon ja käytön välisiä yhteyksiä maailmanlaajuisella tasolla,

9. soveltamaan MCPFE:n arviointiohjeita Euroopan suojeltujen metsien, suoja-metsien ja muiden puustoisten suojelu- ja suoja-alueiden luokitteluun (liite 2) ja soveltuvilta osin kehittämään niitä edelleen,

10. analysoimaan ja edelleen kehittämään suojeltujen metsien verkostoja, ottaen huomioon olemassa olevat suojeluverkostot, niiden metsäluontotyyppikohtaisen laajuuden, edustavuuden ja riittävyyden sekä suojelutavoitteita toteuttavan hoidon tehokkuuden näkökulmasta,

11. estämään ja hillitsemään metsien biologisen monimuotoisuuden häviämistä metsäalueiden pirstaloitumisen ja muuhun maankäyttöön siirtymisen seurauksena sekä ylläpitämään ja luomaan tarpeen mukaan ekologisia sidoksia metsäalueiden välille,

12. tarpeen mukaan edistämään metsien biologisen monimuotoisuuden ennallistamista köyhtyneisiin metsiin ja entisille metsämaille tai muille alueille perustettuihin metsiin, mukaan lukien puuviljelmät, ja lisäämään kannustimia, jotka edistävät metsien luontaista uudistamista ja uudistamista luontaisilla puulajeilla ja alkuperillä,

13. parantamaan metsien biologisen monimuotoisuuden arviointia ja seuranta Euroopassa ottamalla huomioon olemassa olevat seurantajärjestelmät ja myötävaikuttamaan yhdenmukaisten kansainvälisten luokitusjärjestelmien luomiseen kehittämällä yleiseurooppalaista näkemystä metsätyyppien luokitteluksi mukaan lukien metsätyyppejä, luonnonmukaisuutta ja vierasperäisiä metsien lajeja koskevat luokitusjärjestelmät yleiseurooppalaisten metsien kestävän hoidon ja käytön kriteerien ja indikaattorien mukaisesti,

14. myötävaikuttamaan CBD:n päätösten mukaisesti yleiseurooppalaisen strategian kehittämiseen, jolla torjutaan ja lievennetään sellaisten tulokaslajien vaikutuksia, jotka uhkaavat ekosysteemejä,

15. edistämään metsien hoidon ja käytön suunnittelua, hoitotapoja ja maisemasuunnittelua, jotka sopivat nimenomaan metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseen, säilyttämiseen, ennallistamiseen ja lisäämiseen käyttämällä hyväksi metsien luonnollisia prosesseja,

16. edistämään metsien geenivarojen säilyttämistä olennaisena osana metsien kestävää hoitoa ja käyttöä ja jatkamaan yleiseurooppalaista yhteistyötä tällä alalla,

17. kannustamaan ja tukemaan monitieteistä tutkimusta tietoon perustuvien metsien kestävään hoitoon ja käyttöön liittyvien metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämistä, säilyttämistä, ennallistamista ja lisäämistä koskevien päätösten tekemiseksi,

18. jatkamaan hedelmällistä yhteistyötä ministeritason prosessin "Eurooppalainen ympäristö"/PEBLDS⁵⁾" kanssa ja panemaan toimeen "Yhteistyön puitteet" (liite 1) tunnistamalla yhteiset tavoitteet ja toiminnot, erityisesti MCPFE:n yhteistyöyksikön ja PEBLDS:n sihteeristön yhteistyön avulla,

⁵⁾ Yleiseurooppalainen biologista ja luonnon monimuotoisuutta koskeva strategia

ja hyväksyvät:

19. MCPFE:n ja ministeritason prosessin "Eurooppalainen ympäristö"/PEBLDS väliset "Yhteistyön puitteet" (liite 1),

20. "MCPFE arviointiohjeet Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien sekä muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokittelulle" (liite 2) samalla jatkaen yhteistyötä IUCN:n⁶⁾ ja sen suojeltuja alueita käsittelevän maailmankomission (WCPA) kanssa pyrkien täydelliseen yhteensopivuuteen IUCN:n luokittelun kanssa.

Liitteet:

Liite 1: MCPFE:n ja Eurooppalaisen ympäristön/PEBLDS:n väliset yhteistyön puitteet

Liite 2: MCPFE:n arviointiohjeet Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokittelulle

⁶⁾ Maailman luonnonsuojeluliitto

PÄÄTÖSLAUSELMAN V4 LIITE 1

MCPFE:N JA EUROOPPALAISEN YMPÄRISTÖN / PEBLDS:N VÄLISET YHTEISTYÖN PUITTEET

Euroopan metsien suojelemista käsittelevä ministerikonferenssi (MCPFE) muodostaa korkean tason eurooppalaisen metsäpoliittisen vuoropuhelu- ja yhteistyöprosessin, joka sisältää myös metsien biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät kysymykset. "Eurooppalainen ympäristö" muodostaa korkean tason ympäristöyhteistyöprosessin Euroopassa. Ministeritason prosessiin "Eurooppalainen ympäristö" sisältyvä yleiseurooppalainen biologista ja luonnon monimuotoisuutta koskeva strategia (PEBLDS) muodostaa puitteet, joissa koordinoidaan biologisen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen liittyviä pyrkimyksiä Euroopassa¹⁾, mukaan lukien metsien biologinen monimuotoisuus.

PEBLDS:n ensimmäisessä toimintasuunnitelmassa (1996 - 2000) metsien biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät toimenpiteet sisältyivät teemaan "Metsien ekosysteemit". Lisäksi PEBLDS:ssä käsitellään aihetta nykyisessä säännöllisesti tarkistettavassa työohjelmassa, joka on nyt tarkistettu vastaamaan CBD:n²⁾ strategia-suunnitelmaa keskittyen Euroopan tilanteeseen asianosaisten eurooppalaisten instrumenttien ja prosessien yhteistyön avulla. PEBLDS:n sihteeristö tekee yhteistyötä CBD:n sihteeristön kanssa yhteistyömuistiossa asetetuissa puitteissa johdonmukaisen lähestymistavan ja yhteisten tavoitteiden edistämiseksi kansallisin ja alueellisin toimenpitein CBD:n toimeenpanemiseksi Euroopassa.

Metsistä vastuussa olevat Euroopan maiden ministerit ovat katsoneet, että kaitentyyppisten metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen on olennainen osa metsien kestävää hoitoa ja käyttöä. Sen vuoksi MCPFE on ottanut kantaa tähän kysymykseen eri ministerikonferensseissa tehdyin sitoumuksin ja konferenssien seurantaprosessissa ensimmäisestä konferenssista vuodesta 1990 alkaen. Toinen ministerikonferenssi, joka pidettiin Helsingissä 1993, hyväksyi päätöslauselmassaan H2 selkeästi Euroopan metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä koskevat yleisperiaatteet vastaukseksi UNCED:ssä³⁾ (1992), erityisesti CBD:ssä, hyväksyttyihin metsiin liittyviin päätök-

¹⁾ PEBLDS hyväksyttiin ympäristöministerien kokouksessa Sofiassa vuonna 1995

²⁾ YK:n biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus

³⁾ Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssi Rio de Janeirossa vuonna 1992

siin. Lisäksi biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen sisällytettiin selkeästi Helsingin konferenssin päätöslauselmassa H1 hyväksyttyihin Euroopan metsien kestävä hoidon ja käytön yleisperiaatteisiin. MCPFE tekee yhteistyötä CBD:n kanssa edistääkseen metsien biologista monimuotoisuutta koskevien päätösten alueellista toimeenpanoa.

Sekä Euroopan metsien suojelemista käsittelevässä ministerikonferenssissa (MCPFE) että ministeritason prosessissa "Eurooppalainen ympäristö" Lissabonissa ja Århusissa vuonna 1998 pidetyissä ministerikokouksissa hyväksytty yhteinen "Työohjelma biologisen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi metsien ekosysteemeissä 1997-2000" osoittautui hyödylliseksi yhteistyövälineeksi yleiseurooppalaisten metsä- ja ympäristöprosessien välillä metsien biologista monimuotoisuutta koskevissa kysymyksissä. Näiden kokemusten perusteella MCPFE:n ja prosessin "Eurooppalainen ympäristö"/PEBLDS päätöksentekuelimet korostivat yhteistyön jatkamisen hyödyllisyyttä tällä alueella. Pohjautuen tähän asti tehtyyn työhön ja pitäen mielessä metsien biologiseen monimuotoisuuteen liittyvien synergoiden ja täydentävien toimenpiteiden edistämisen näiden kahden prosessin avulla sekä alueellisten lähestymistapojen merkityksen maailmanlaajuisen prosessin edistymiselle, MCPFE ja Eurooppalainen ympäristö/PEBLDS sitoutuvat seuraavaan:

Yhteistyöalueet

Molempien prosessien painopistealueita Euroopan metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisessä tulee pitää yhteistyöalueina. Muistaen MCPFE:n alueellisen myötävaikutuksen globaalin tason aloitteisiin ja PEBLDS:n yhteisen sihteeristön ja CBD:n sihteeristön välistä yhteistyötä käsittelevän muistion, tämän yhteistyön puitteissa tehtävän työn on myös myötävaikutettava maailmanlaajuisiin metsien biologiseen monimuotoisuuteen liittyviä toimenpiteitä koskeviin neuvotteluihin ja toimeenpanoon.

Tässä yhteydessä yhteistyön tulee keskittyä yleiseurooppalaisiin metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen painopistealueisiin CBD:n laajennettua työohjelmaa ja UNFF:n monivuotista työ- ja toimintaohjelmaa toteutettaessa. Yhteisten teemojen ja niihin liittyvien yhteistyömuotojen valinnan tulee perustua neljän ministerikokouksen metsien biologista monimuotoisuutta koskeviin sitoumuksiin. Valittujen teemojen ja yhteistyössä suoritettavien tehtävien on edistettävä erityisesti synergoiden luomista näiden kahden ministeritason prosessin välille ja sa-

mallalla edistettävä alueellista myötävaikutusta meneillään oleviin maailmanlaajuisiin prosesseihin.

MCPFE:n ja prosessin "Eurooppalainen ympäristö"/PEBLDS välisen yhteistyön tulee kannustaa yhteistyöhön myös maailmanlaajuisella tasolla (UNFF-CBD/ muut CPF:n osapuolet) ja muilla alueilla.

Yhteistyömuodot

Yhteiset teemat ja tehtävät yhteistyölle valitaan sekä MCPFE:n asiantuntijatasoon että PEBLDS:n neuvoston kokouksissa. Tulosten tulee heijastua vastaavissa työohjelmissa osoittamalla yhteisesti toteutettavat toiminnot. Vastaavaan tapaan yhteisten yleiseurooppalaisten toimintojen tulokset on raportoitava säännöllisesti MCPFE:n asiantuntijatasoon ja PEBLDS:n neuvoston kokouksille. Tulokset ja/tai ehdotukset on tarvittaessa yhteisesti esitettävä MCPFE:n ministeritason kokouksille, "Eurooppalainen ympäristö" -prosessille ja maailmanlaajuisille prosesseille, kuten CBD ja UNFF.

MCPFE:N ja EfE/PEBLDS:n väliselle yhteistyölle ei ole määritelty erityistä aikarajaa. Yhteistyön painopisteet saattavat kuitenkin muuttua ajan myötä. Yhteistyön painopistealueet ensimmäisellä jaksolla yhteistyöperiaatteiden hyväksymisen jälkeen on esitetty tämän asiakirjan liitteessä.

LIITE - YHTEISTYÖPERIAATTEET

MCPFE:n ja Efe/PEBLDS:n välisen yhteistyön painopistealueet ajanjaksolle 2003-2005

Tämä liite sisältää ajanjaksolle 2003-2005 valitut yhteistyön painopistealueet ja yhteistyötehtävät. Ne muodostavat säännöllisesti tarkistettavan työohjelman, joka päivitetään tarpeen mukaan.

Yhteistyöteemat

Seuraavat neljä yleiseurooppalaista teemaa, jotka ovat samaan aikaan sekä maailmanlaajuisia että yleiseurooppalaisia painopistealueita, katsotaan sopiviksi PEBLDS:n ja MCPFE:n väliseksi yhteistyöalueiksi. Ne kaikki liittyvät sitoumuksiin, jotka on tehty neljännessä ministerikonferenssissa metsien suojelemiseksi Euroopassa.

- Teema "*Ekosysteemilähestymistapa*" selventää ekosysteemilähestymistavan ja metsien kestävä hoidon ja käytön välistä suhdetta perustuen MCPFE:n tähänastiseen metsien kestävä hoitoon ja käyttöön liittyvään työhön.

- Teema "*Suojellut metsäalueet*" myötävaikuttaa suojeltuja metsäalueita koskevaan maailmanlaajuiseen työhön ja samalla CBD-COP7:n (2004) yleisesti suojeltuihin alueisiin liittyvään työhön muodostamalla yhteydet suojeltavien metsäalueiden ja yleensä suojeltavien alueiden käsitteiden välillä. Yleiseurooppalaiselta kannalta työ perustuu MCPFE:n tähänastiseen suojeltuja alueita ja meneillä olevaan ekologisia verkostoja koskevaan työhön.

- Teema "*Biologiseen monimuotoisuuteen liittyvä metsälainsäädännön valvonta*" on maailmanlaajuinen läpäisyperiaatteella huomioitava kysymys, jolla on myös yleiseurooppalaista merkitystä ja joka käsittelee metsän tuotteiden laittoman korjuun ja siihen liittyvän kaupan vaikutuksia sekä institutionaalisten voimavarojen kehittämistä.

- Neljänneksi yhteistyöalueeksi on valittu "*Metsitysalueiden valintaa koskevat suositukset*" UNFCCC:n ja sen Kioton pöytäkirjan päätösten mukaisesti ja ottamalla huomioon biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät näkökohdat. Tämä työ perustuu IUCN:n ja UNEP:in viimeaikaiseen työhön sopeutettuna Euroopan olosuhteisiin.

PÄÄTÖSLAUSELMAN V4 LIITE 2

MCPFE:N ARVIOINTIOHJEET EUROOPAN SUOJELTUIJEN METSIEN, SUOJAMETSIIEN JA MUIDEN PUUSTOISTEN SUOJELTUIJEN JA SUOJA-ALUEIDEN LUOKITTELULLE

Hyväksytty MCPFE:n asiantuntijakokouksessa Wienissä 7.-8. lokakuuta 2002

1. Johdanto

MCPFE:n arviointiohjeet Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokittelulle ovat syntyneet MCPFE:n ja "Eurooppalainen ympäristö" -prosessin yhteisen "Työohjelman biologisen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja lisäämiseksi metsien ekosysteemeissä vuosina 1997-2000"¹⁾ toteuttamisen tuloksena. Ne perustuvat vuonna 2000 TBFRA:n²⁾ täydentävän kyselyn yhteydessä suoritettuun Euroopan suojelluista metsistä, suojametsistä ja muista puustoisista suojelluista ja suoja-alueista kerättyjen kansallisten tietojen analysointiin. MCPFE:n arviointiohjeet laadittiin asiantuntijoiden avulla MCPFE:n osallistujamaiden ja -järjestöjen edustajista koottuissa valmistelemissa ryhmissä, työryhmissä ja ryhmätöissä.

MCPFE:n arviointiohjeiden tarkoituksena on antaa laaja käsitys suojelluista metsistä, suojametsistä ja muista puustoisista suojelluista ja suoja-alueista Euroopassa ottamalla huomioon kaikentyyppisiin suojeltuihin alueisiin sovellettavat kansainväliset luokitusjärjestelmät³⁾. Koska tavoitteena on kansainvälinen vertailtavuus, käytetyt termit ja määritelmät ovat yhdenmukaisia TBFRA:n terminologian kanssa.

MCPFE:n Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden arviointiohjeiden tavoitteena on tarjota käyttökelpoinen työkalu MCPFE:n suorittamalle kaikentyyppisten metsien- ja muiden puustoisten alueiden suojeluun liittyvälle työlle jatkossa.

¹⁾ Yleiseurooppalainen ympäristöministerien ministeritason prosessi

²⁾ UNECE/FAO:n lauhkeiden ja boreaalisten alueiden metsävarojen arviointiohjelma

³⁾ Suojeltujen metsien ja suojametsien välillä on selkeä ero: suojellut metsät on erityisesti tarkoitettu metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen, kun taas suojametsiä hoidetaan pääasiassa muiden luonnonvarojen, infrastuktuurin ja ihmisten suojelemiseksi.

2. Yleiset periaatteet

Suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojelu- ja suoja-alueiden tulee noudattaa seuraavia yleisiä periaatteita, jotta ne olisivat luokiteltavissa MCPFE:n ohjeiden mukaisesti:

- Lainsäädännöllisen perustan olemassaolo
- Pitkän aikavälinen sitoutuminen (vähintään 20 vuotta)
- Metsä tai muu puustoinen alue on täsmällisesti osoitettu säilyttämään biologiasta monimuotoisuutta, maisema-arvoja, erityisiä luontokohteita tai sille on määrätty erityisiä suojaavia toimintoja.

"Täsmällisesti osoitettu" tarkoittaa näiden ohjeiden yhteydessä:

- Metsälle tai muulle puustoiselle alueelle on määritelty pysyvät maantieteelliset rajat, jotka erottavat ne muista alueista
- Metsä- tai muu puustoinen alue on määritelty tiettyinä metsätyypeinä tai maisemaan sijoittuvina pysty- tai vaakavyöhykkeinä

Raportoinneissa näiden tyyppitysten mukaisissa suojeluluokissa on erotettuna toisistaan metsät ja muut puustoiset alueet.

Näiden periaatteiden vaatimukset täyttävien alueiden lisäksi MCPFE ottaa huomioon suojellut ja suoja-alueet, jotka perustuvat vapaaehtoisuuteen ilman oikeudellista perustaa. Mikäli mahdollista, nämä alueet on luokitettava samalla tavoin kuin lainsäädännön perusteella perustetut alueet. Tiedot näistä metsistä ja muista puustoisista alueista on kuitenkin ilmoitettava erikseen.

3. Rakenne

Suojellut metsät, suojametsät ja muut puustoiset suojelu- ja suoja-alueet ryhmitellään niiden pääasiallisen hoitotavoitteen mukaan. Ryhmittelyperusteena ovat lisäksi rajoitukset sallittaville toimenpiteille. Tämän perusteella Euroopan suojellut metsät, suojametsät ja muut puustoiset suojellut ja suoja-alueet on jaettu viiteen eri luokkaan. Luokkien määrittelyssä on pyritty mahdollisimman suureen vastaavuuteen IUCN:n - Maailman luonnonsuojeluliiton⁴⁾ - suojeltujen alueiden hoitoa ja käyttöä koskevien luokkien kanssa. Lisäksi ne liittyvät EEA:n⁵⁾ luokiteltuja suoje-

⁴⁾ Maailman luonnonsuojeluliitto

⁵⁾ Euroopan ympäristötoimisto

lualueita koskevassa tietokannassa käytettyihin luokitustyyppeihin. Tarkoituksena on luoda asianmukaisia yhteyksiä MCPFE:n Euroopan suojeltujen metsien, suoja-metsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden arviointiohjeiden ja muiden järjestelmien välille, jotka käsittelevät kaikenlaisia suojeltuja alueita. Yhte-ydet IUCN:n ja EEA:n luokituksiin käyvät ilmi alla olevasta taulukosta.

<i>MCPFE:n luokat</i>		EAA*	IUCN**
1: Pääasiallinen hoitotavoite ”biologinen monimuotoisuus”	1.1 ”Mitään toimenpiteitä ei ole sallittu ”	A	I
	1.2 ”Rajoitetut toimenpiteet sallittu ”	A	II
	1.3 ”Suojaelu aktiivisesti hoitamalla”	A	IV
2: Pääasiallinen hoitotavoite ”Maisemien ja erityisten luontokohteiden suojelu”		B	III, V, VI
3: Pääasiallinen hoitotavoite ”Suojaavat toiminnot”		(B)	n.a.

* Kuten Natura 2000- ja Emerald-verkostojen standardimallisessa ilmoituslomak-keessa ja käytetään samalla tavoin EEA:n kahden muun organisaation (Euroopan Neuvoston ja UNEP-WCMC:n) puolesta ylläpitämässä luokiteltuja suojelualueita koskevassa yhteisessä tietokannassa (CDDA). Ryhmät (A, B tai C) koskevat luokitus-tyyppejä, eivätkä liity tiettyihin luontokohteisiin.

** indikoiva viittaus

- Vastaavuus IUCN:n luokkiin voi vaihdella kunkin yksittäisen suojellun alueen (met-säisen osan) hoidollisen päätavoitteen mukaan. Tekninen asiantuntijaprosessi IUCN:n ja sen suojelluista alueista vastaavan maailmankomission (WCPA) kanssa on parhail-laan käynnissä täydellisen yhteensopivuuden aikaansaamiseksi MCPFE:n ja IUCN:n järjestelmien välille.

- IUCN:n luokissa III, V ja VI biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen on pää-hoitotavoite. Ne vastaavat kuitenkin paremmin MCPFE:n luokkaa 2 kuin luokkaa 1.

Päällekkäisen laskennan välttämiseksi luokkiin 1 ja 2 sijoittuvien metsien ja muiden puustoisten alueiden tietoja ei saa yhdistää luokkaan 3 sijoittuvien alueiden tietoihin.

4. Luokkien määrittely

Suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokat määräytyvät niiden hoitotavoitteen ja toimenpiderajoitusten perusteella seuraavasti:

Luokka 1: Pääasiallinen hoitotavoite "biologinen monimuotoisuus"

Luokka 1.1: "Mitään toimenpiteitä ei ole sallittu"

- Pääasiallinen hoitotavoite on biologinen monimuotoisuus
- Minkäänlaisia aktiivisia, ihmisen toteuttamia suoria toimenpiteitä ei sallita
- Kaikki muu toiminta kuin rajoitettu pääsy yleisölle ja sellainen tutkimus, joka ei ole haitallista tai vahingollista hoitotavoitteen kannalta on tällä suojellulla alueella kielletty.

Luokka 1.2: "Rajoitetut toimenpiteet sallittu"

- Pääasiallinen hoitotavoite on biologinen monimuotoisuus
- Ihmisen suorittamat toimenpiteet on rajoitettu minimiin
- Kaikki muu kuin alla mainittu toiminta on tällä suojellulla alueella kielletty:
 - Karjan- ja riistanhoito
 - Tautien/hyönteisten torjunta*
 - Pääsy yleisölle
 - Palontorjunta
 - Tutkimus, joka ei ole haitallista tai vahingollista hoitotavoitteen kannalta
 - Toimentuloon liittyvä käyttö**

* Jos on odotettavissa laajalle leviävän taudin puhkeaminen tai tuhohyönteisten joukkoesiintyminen, torjuntatoimet biologisia menetelmiä käyttäen on sallittu edellyttäen, että muita käyttökelpoisia torjuntakeinoja ei puskurivyöhykkeillä ole käytettävissä.

** Alkuperäiskansojen ja paikallisten yhteisöjen toimentulotarpeisiin liittyvä käyttö, joka ei ole ristiriidassa hoidon tavoitteiden kanssa.

Luokka 1.3: "Suojelu aktiivisesti hoitamalla "

- Pääasiallinen hoitotavoite on biologinen monimuotoisuus
- Aktiivisilla toimenpiteillä pyritään saavuttamaan erityiset suojelutavoitteet tällä suojellulla alueella
- Hoitotavoitteen kannalta haitallinen luonnonvarojen poistaminen, korjuu ja metsänhoito sekä muu suojelutavoitteeseen haitallisesti vaikuttava toiminta on suojellulla alueella kielletty

Luokka 2: Pääasiallinen hoitotavoite "Maisemien ja erityisten luontokohteiden suojelu"

- Toimenpiteiden selkeästi määriteltynä tavoitteina on maiseman monimuotoisuuden, kulttuuristen, esteettisten, henkisten, historiallisten, virkistyskelpisten tai tiettyihin luontokohteisiin liittyvien arvojen ylläpitäminen ja/tai edistäminen
- Metsävarojen käyttö on rajoitettua
- Rajattu alue on selkeästi määritelty pitkän aikavälin sitoutumisella ja täsmällisellä luokituksella tietyksi suojelukohteeksi
- Maisemien ominaispiirteisiin ja/tai tiettyihin luontokohteisiin haitallisesti vaikuttava toiminta on suojellulla alueella kielletty

Luokka 3: Pääasiallinen hoitotavoite "Suojaavat toiminnot"

- Toimenpiteet on selkeästi suunnattu suojaamaan maaperää ja sen ominaisuuksia tai veden laatua ja määrää tai muita metsäekosysteemien toimintoja tai suojaamaan infrastruktuuria tai hoidettuja luonnonvaroja luonnontuhoilta
- Metsille tai muille puustoiselle alueille on hoitosuunnitelmissa tai lakiperusteisesti osoitettu täsmälliset suojaavat toiminnot
- Kiellettyjä ovat sellaiset toimenpiteet, jotka vaikuttavat kielteisesti maaperään tai veteen tai mahdollisuuteen suojata muita ekosysteemien toimintoja tai mahdollisuuteen suojata infrastruktuuria ja hoidettuja luonnonvaroja luonnontuhoilta

WIENIN PÄÄTÖSLAUSELMA V5

ILMASTONMUUTOS JA METSIEN KESTÄVÄ HOITO JA KÄYTTÖ EUROOPASSA

1. Tunnustaen, että ihmisen toiminnasta aiheutuva ilmastomuutos on uhka metsille ottaen huomioon metsien monenlaiset hyödyt yhteiskunnalle ja ollen tietoisia Euroopan metsien roolista maailmanlaajuisessa hiilenkierrossa,

2. ottaen huomioon Helsingin ministerikonferenssin päätöslauselman H4 "Strategia Euroopan metsien sopeuttamiseksi ilmastomuutokseen pitkällä aikavälillä"¹⁾, UNFCCC:n²⁾ seurantaprosessien päätökset, sen Kioton pöytäkirjan ja Marraskeshin sopimukset sekä WSSD:n³⁾ päätökset,

3. korostaen, että pääpaino on asetettava kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiselle,

4. pyrkien varmistamaan Euroopan metsien kestävä hoidon ja käytön ja niiden monenlaisten hyötyjen saamisen kestäväällä tavalla edistämällä niiden roolia ilmakehään päässeiden kasvihuonekaasujen kokonaismäärän vähentämisessä,

Allekirjoittajavaltiot ja Euroopan yhteisö sitoutuvat:

5. edesauttamaan mm. fossiilisten polttoaineiden käytöstä johtuvien kasvihuonekaasujen nettopäästöjen vähentämistä

a) edistämällä puun tehokasta ja järkevää käyttöä uusiutumattomia luonnonvaroja ja energiaintensiivisiä tuotantomenetelmiä korvaavana materiaalina,

b) edistämällä kestävästi hoidettuihin metsävaroihin ja hakkuutähteisiin ja puujätteeseen perustuvan bioenergian tehokkaan talteenoton ja käytön merkittävää lisäämistä,

6. myötävaikuttamaan UNFCCC:n ja Kioton pöytäkirjan toimeenpanoon yllä-

¹⁾ Koskee vain päätöslauselman H2 allekirjoittaneita MCPFE-maita.

²⁾ Ilmastomuutosta koskeva YK:n puitesopimus.

³⁾ Kestävää kehitystä koskeva maailman huippukokous

pitämällä hiilivarastoja ja lisäämällä hiilen sitoutumista metsiin kauttaaltaan koko Euroopassa

a) kannustamalla kestävien metsänhoitokäytäntöjen käyttöä ottamalla huomioon Kioton pöytäkirjassa mainittujen metsätaloustoimenpiteiden mahdollinen toteuttaminen,

b) kansallisin metsäohjelmin tai -suunnitelmin, jotka tarjoavat riittävän ohjauksen siten, että metsityksessä ja uudelleenmetsityksessä otetaan riittävästi huomioon ympäristöön, erityisesti biologiseen monimuotoisuuteen liittyvät sekä taloudelliset ja yhteiskunnalliset arvot laajamittaisen metsityksen mahdollisten negatiivisten vaikutusten lieventämiseksi,

c) tukemalla tutkimuksia ja selvityksiä hiilen sitoutumisesta metsiin ja varastoitumisesta metsätuotteisiin, näiden prosessien mahdollisesta laajuudesta ja mekanismeista, tähän liittyvistä hyödyistä ja kustannuksista ja niiden jakamisesta,

7. tukemaan tutkimusta ja tarpeen mukaan seurantamenetelmiä ymmärryksen lisäämiseksi ilmastonmuutoksen mahdollisista vaikutuksista metsiin, metsätuotteisiin ja metsiin liittyviin palveluihin sekä metsien kykyyn lieventää luonnon katastrofien, kuten äärimmäisten sääilmiöiden, tulvien ja muiden luonnontuhojen vaikutuksia,

8. edistämään poliittisia linjauksia ja toimenpiteitä ja kehittämään metsätaloutta siten, että metsien sopeutuvat paremmin ilmastonmuutokseen,

9. edelleen myötävaikuttamaan meneillään olevaan UNFCCC:n työhön, jonka tarkoituksena on kehittää menetelmiä olemassa olevien järjestelmien perusteella metsien ekosysteemien ja metsätuotteiden hiilivarannoissa tapahtuvien muutosten arvioimiseksi, mittaamiseksi, seuraamiseksi ja raportoimiseksi yhteistyössä asianosaisten organisaatioiden kanssa,

10. jakamaan yleiseurooppalaisella tasolla kokemuksia metsiin liittyvien kansallisten ja alueellisten strategioiden soveltamisesta ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen ja edesauttamaan siihen liittyvien toimintaperiaatteiden kehittämistä; aktiivisesti myötävaikuttamaan UNFCCC:n ja sen Kioton pöytäkirjan suositusten toimeenpanoon, jotta päätökset metsiin liittyvistä toimenpiteistä ja niiden toimeenpano käyvät yksiin metsien kestävä hoidon ja käytön kanssa.

LIITE

UUDISTETUT YLISEUROOPPALAISET METSIEN KESTÄVÄN HOIDON JA KÄYTÖN INDIKAATTORIT

Hyväksytty MCPFE:n asiantuntijakokouksessa 7.-8.10.2002 Wienissä, Itävallassa

JOHDANTO

Sen jälkeen kun ensimmäinen metsien kestävää hoitoa ja käyttöä koskeva indikaattorikokoelma luotiin 1990-luvun alkupuolella, kokemukset ovat osoittaneet, että kriteerit ja indikaattorit ovat erittäin tärkeitä välineitä Euroopan metsäpolitiikassa. Tällä välin tieto on lisääntynyt, tiedonkeruujärjestelmät kehittyneet ja tiedontarve kasvanut. Näin ollen vuonna 1998 pidetyssä Lissabonin ministerikonferenssissa päätettiin parantaa olemassa olevaa yleiseurooppalaista metsien kestävä hoidon ja käytön indikaattorikokoelmaa.

Tämä asiakirja sisältää uudistetut yleiseurooppalaiset metsien kestävä hoidon ja käytön määrälliset ja laadulliset indikaattorit.

Indikaattorien parannustyötä varten muodostettiin keskeisistä metsätietoa keräävien eurooppalaisten organisaatioiden edustajista koostuva neuvoa-antava ryhmä¹⁾, jonka tehtävänä oli varmistaa olemassa olevia yleiseurooppalaisia indikaattoreita ja Euroopassa käytössä olevia tiedonkeruumenetelmiä koskevan tiedon hyödyntäminen parhaalla mahdollisella tavalla ja avustaa MCPFE-prosessia. Neuvoa-antava ryhmä neuvotteli monien asiantuntijoiden kanssa neljässä eri aivoriihessä sen varmistamiseksi, että erilaiset kansalliset olosuhteet ja kokemukset sekä Euroopan maiden eri elimissä tehty työ tulisivat riittävässä määrin otetuksi huomioon. Ensimmäinen MCPFE:n aivoriihi yleiseurooppalaisten metsien kestävä hoidon ja käytön indikaattoreiden parantamiseksi pidettiin maaliskuussa 2001 Triesenbergissä Liechtensteinissa. Toinen aivoriihi pidettiin syyskuussa 2001 Kööpenhaminassa

¹⁾ Neuvoa-antavan ryhmän jäsenet olivat Michael Köhl (IUFRO/UNECE:n asiantuntijaryhmä TBFRA 2000:ssa), Thomas Haussmann (ICP-metsäohjelma), Tor-Björn Larsson (Euroopan ympäristötoimisto), Risto Päivinen (Euroopan metsäinstituutti), Derek Peare (IWGFS/Eurostat) ja Christopher Prins (UNECE/FAO).

Tanskassa, kolmas tammikuussa 2002 Budapestissa Unkarissa ja neljäs ja viimeinen toukokuussa 2002 Camigliatello Silanossa Italiassa.

Tässä asiakirjassa esitetyt, kuhunkin kriteeriin liittyvät indikaattorit, perustuvat näiden neljän aivoriihen ja neuvoa-antavan ryhmän työn tuloksiin. Uudistetut yleiseurooppalaiset metsien kestävän hoidon ja käytön indikaattorit on hyväksytty asiantuntijatasolla MCPFE:n asiantuntijatason kokouksessa Wienissä 7.-8.10. 2002.

Lisätietoja perusteista, kansainvälisistä tietolähteistä, mittayksiköistä, tämänhetkisistä tietojen raportointijaksoista ja perusmääritelmistä on saatavilla asiakirjoissa "Taustatietoja uudistetuista yleiseurooppalaisista metsien kestävän hoidon ja käytön indikaattoreista"¹⁾ ja "Uudistettujen yleiseurooppalaisten metsien kestävän hoidon ja käytön indikaattorien määritelmät"²⁾ (saatavina vain englanninkielisinä).

¹⁾ "Background Information for Improved Pan-European Indicators for Sustainable Forest Management"

²⁾ "Relevant Definitions Used for the Improved Pan-European Indicators for Sustainable Forest Management"

1. MÄÄRÄLLISET INDIKAATTORIT

Kriteerit	Nro	Indikaattorit	Selitys
K 1: Metsävarojen ylläpitäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen sekä maailmanlaajuiselle hiilenkierrolle	1.1	Metsäpinta-ala	Metsämaan ja muun puustoisien maan pinta-ala luokiteltuna metsän rakennetyypin ja puun saatavuuden mukaan, sekä metsämaan ja muun puustoisien maan osuus maan kokonaispinta-alasta
	1.2	Puusto	Puuston määrä metsämaalla ja muulla puustoisella maalla luokiteltuna metsän rakennetyypin ja puun saatavuuden mukaan
	1.3	Ikärakenne ja/tai läpimittajakauma	Ikärakenne ja/tai läpimittajakauma metsämaalla ja muulla puustoisella maalla luokiteltuna metsän rakennetyypin ja puun saatavuuden mukaan
	1.4	Hiilivarasto	Puiden biomass ja maaperän kokonaishiilivarasto metsämaalla ja muulla puustoisella maalla
	2.1	Ilman epäpuhtauslaskeumat	Ilman epäpuhtauslaskeumien kokonaisuus metsämaalla ja muulla puustoisella maalla luokiteltua N, S ja emäskationien mukaan
K 2: Metsien terveyden ja elinvoimaisuuden ylläpitäminen	2.2	Maaperän tila	Maaperän kemialliset ominaisuudet (pH, CEC, CN, orgaaninen C, emäskyllästysaste) metsämaalla ja muulla puustoisella maalla suhteessa maaperän happamuuteen ja rehevöitymiseen luokiteltuna maaperän päätyyppien mukaan
	2.3	Puiden harsuuntuminen	Yhden tai useamman pääpuulajin harsuuntuminen metsämaalla ja muulla puustoisella maalla jaettuna harsuuntumisluokkiin ”kohtalainen”, ”vakava” ja ”kuollut”
	2.4	Metsätuhot	Metsätuhot metsämaalla ja muulla puustoisella maalla luokiteltuna tuhon pääasiallisen aiheuttajan (abiottinen, bioottinen, ihmisen aiheuttamat) ja metsän rakennetyypin mukaan
	3.1	Kasvu ja hakkuut	Vuotuisen nettokasvun ja vuosittaisten hakkuiden suhde metsissä, jotka ovat käytettävissä puuntuotantoon
K 3: Metsien tuotannollisten toimintojen ylläpitäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen (puu- ja muut tuotteet)	3.2	Raakapuu	Markkina-arvon omaavan raakapuun arvo ja määrä
	3.3	Muut kuin puutuotteet	Metsämaalla ja muulta puustoiselta maalta saatavien muiden markkinoitavien tuotteiden kuin puutuotteiden arvo ja määrä
	3.4	Palvelut	Metsiin ja muihin puustoisin alueisiin liittyvien markkinoitavien palvelujen arvo
	3.5	Metsät, joissa on metsäsuunnitelma	Metsämaan ja muun puustoisien maan osuus, joilla on metsäsuunnitelma tai vastaava suunnitelma
	4.1	Puulajikoostumus	Metsämaan ja muun puustoisien maan pinta-ala luokiteltuna siellä esiintyvien puulajien lukumäärän ja metsän rakennetyypin mukaan
K 4: Luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen, suojeleminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen metsäekosysteemeissä	4.2	Uudistaminen	Uudistamisala tasaikäisissä ja eri-ikäisissä metsäkoissa luokiteltuna uudistamistavan mukaan
	4.3	Luonnontilaisuus	Metsämaan ja muun puustoisien maan luonnontilaisuuden aste metsän rakennetyypeittäin luokiteltuna: ”koskematon metsä”, ”luonnonläheinen metsä” tai ”puuviljelmä”
	4.4	Ulkomaiset puulajit	Metsämaan ja muun puustoisien maan pinta-ala, jolla ulkomaiset puulajit esiintyvät vallitsevina

4.5	Kuollut puuaines	Kuolleiden pysty- ja maapuiden tilavuus metsämaalla ja muulla puustoisella maalla luokiteltuna metsän rakennetyypin mukaan
4.6	Geenivarat	Geenivarojen suojeluun ja käyttöön varatun metsäalueen pinta-ala (geenivarojen säilytys paikan päällä tai muualla) sekä siementen tuotantoon käytetyn metsäalueen pinta-ala
4.7	Metsämaiseman rakenne	Metsäpeitteen rakenne maisematasolla
4.8	Uhanalaiset metsälajit	Uhanalaisten metsän eliölajien määrä luokiteltuna IUCN:n punaisen listan mukaan suhteessa metsälajien kokonaismäärään
4.9	Suojellut metsät	Metsämaa ja muu puustoinen maa, joka on suojeltu biologisen monimuotoisuuden, maisemien ja erityisten luontokohteiden säilyttämiseksi. Luokittelussa käytetään MCPFE:n arviointiohjeita Euroopan suojeltujen metsien, suojametsien ja muiden puustoisten suojeltujen ja suoja-alueiden luokittelulle.
5.1	Suojametsät - maaperä, vesistöt ja muut ekosysteemeihin liittyvät toiminnot	Metsämaa ja muu puustoinen maa, joka on tarkoitettu suojelemaan maaperää eroosiolta, säilyttämään vesistövaroja tai ylläpitämään muita metsäekosysteemeihin liittyviä toimintoja MCPFE:n luokan ”Suojaavat toiminnot” mukaisesti
5.2	Suojametsät - infrastruktuuri ja hoidetut luonnonvarat	Metsämaa ja muu puustoinen maa, joka on tarkoitettu suojelemaan infrastruktuuria ja hoidettuja luonnonvaroja luonnontuhoilta MCPFE:n luokan ”Suojaavat toiminnot” mukaisesti
6.1	Metsänomistus	Metsätilojen lukumäärä luokiteltuna omistajaluokkien ja koon mukaan
6.2	Metsäsektorin osuus BKT:stä	Metsätalouden sekä puu- ja paperituotteiden valmistuksen osuus bruttokansantuotteesta
6.3	Nettotulot	Metsäyrittysten nettotulot
6.4	Palvelujen kustannukset	Metsien pitkällä aikavälillä tarjoamien kestävien palvelujen kokonaiskustannukset
6.5	Metsäsektorin työvoima	Metsäsektorin työllistämien henkilöiden lukumäärä ja työvoimapanos luokiteltuna sukupuolen, ikäryhmän, koulutuksen ja työn luonteen mukaan
6.6	Työturvallisuus ja työterveys	Työtapaturmien ja työperäisten sairauksien esiintyminen metsätaloudessa
6.7	Puun kulutus	Puun ja puuhun perustuvien tuotteiden kulutus henkeä kohti
6.8	Puukauppa	Puun ja puuhun perustuvien tuotteiden tuonti ja vienti
6.9	Puun käyttö energian lähteenä	Puusta saatavan energian osuus energian kokonaiskulutuksesta luokiteltuna puun alkuperän mukaan
6.10	Virkistyspalveluiden saatavuus	Metsämaan ja muun puustoisen maan määrä, jolle yleisöllä on vapaa pääsy virkistyskäyttöä varten ja sen käyttötensiteetti
6.11	Kulttuuriset ja henkiset arvot	Metsämaalla ja muulla puustoisella maalla sijaitsevien kulttuurisesti tai henkisesti arvokkaina pidettävien kohteiden lukumäärä

Yhteensä 35 määrällistä indikaattoria

2. LAADULLISET INDIKAATTORIT

A. Metsien kestävän hoidon yleinen poliittinen linjaus, instituutiot ja välineet

A.1 Kansalliset metsäohjelmat tai vastaavat

A.2 Institutionaaliset puitteet

A.3 Oikeudelliset/lainsäädännölliset puitteet ja kansainväliset sitoumukset

A.4 Rahoitusinstrumentit/talouspolitiikka

A.5 Tiedolliset keinot

B. Toimintaperiaatteet sekä instituutiot ja instrumentit toimintaperiaatteiden toteuttamiseksi

(taulukko seur. sivulla)

Indikaattori	Kriteeri	Toiminta-alue	Pää-tavoitteet	Insti-tuutiot	Käytettävät poliittiset pääinstrumentit			Merkittävät edellisen ministerikonferenssin jälkeen tapahtuneet muutokset
					Oikeudelliset/lainsäädännölliset	Rahoitukselliset/taloudelliset	Tiedolliset keinot	
B.1	C1	Maankäyttö, metsä ja muu puustoinen alue						
B.2	C1	Hiilitase						
B.3	C2	Terveystila ja elinvoimaisuus						
B.4	C3	Puun tuotanto ja käyttö						
B.5	C3	Muiden kuin puutuotteiden ja palvelujen tuotanto ja käyttö, erityisesti virkistyskäyttö						
B.6	C4	Biologinen monimuotoisuus						
B.7	C5	Suojametsät ja muut puustoiset suoja-alueet						
B.8	C6	Taloudellinen kannattavuus						
B.9	C6	Työllisyys (mukaan lukien työturvallisuus)						
B.10	C6	Yleinen tietoisuus ja osallistuminen						
B.11	C6	Tutkimus, opetus ja koulutus						
B.12	C6	Kulttuuriset ja henkiset arvot						

Julkaisusarjassa aiemmin ilmestyneitä julkaisuja:

1/2004	Horisontaalisen maaseudun kehittämisohjelman väliarviointi
ISBN 952-453-152-6
2/2004	Suomen LEADER+ -ohjelman väliarviointi 2003
ISBN 952-453-158-5
3/2004	Alueellisen maaseudun kehittämisohjelman (ALMA) väliarviointi
ISBN 952-453-160-7
4/2004	Suomen maaraaportti kotieläinten geenivaroista FAO:lle
ISBN 952-453-116-5
4a/2004	Country Report on Farm Animal Genetic Resources
ISBN 952-453-162-3
5/2004	Kansallisen laatustrategian väliarviointi, alkutuotannon osalta loppuraportti
ISBN 952-453-156-9
6/2004	Kohti yhteyksien maaseutua - Selvitys EMOTR-rahoituksista maaseudun
tietoyhteiskuntahankkeista
ISBN 952-453-165-8
7/2004	Kansallinen metsäohjelma 2010 - Seurantareportti 2002-2003
ISBN 952-453-172-0
8/2004	EU:n metsäasiat - Suomen kannat
ISBN 952-453-176-3
9/2004	Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt
ISBN 952-453-178-X
9a/2004	Kartläggningen av de särskilt viktiga livsmiljöer som nämns i skogslagen
952-453-179-8
10/2004	Kansallinen paikkatietostrategia
ISBN 952-453-180-1
11/2004	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan
tietohallintostrategia 2004-2007
ISBN 952-453-181-X

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Hallituskatu 3 A, Helsinki • PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO